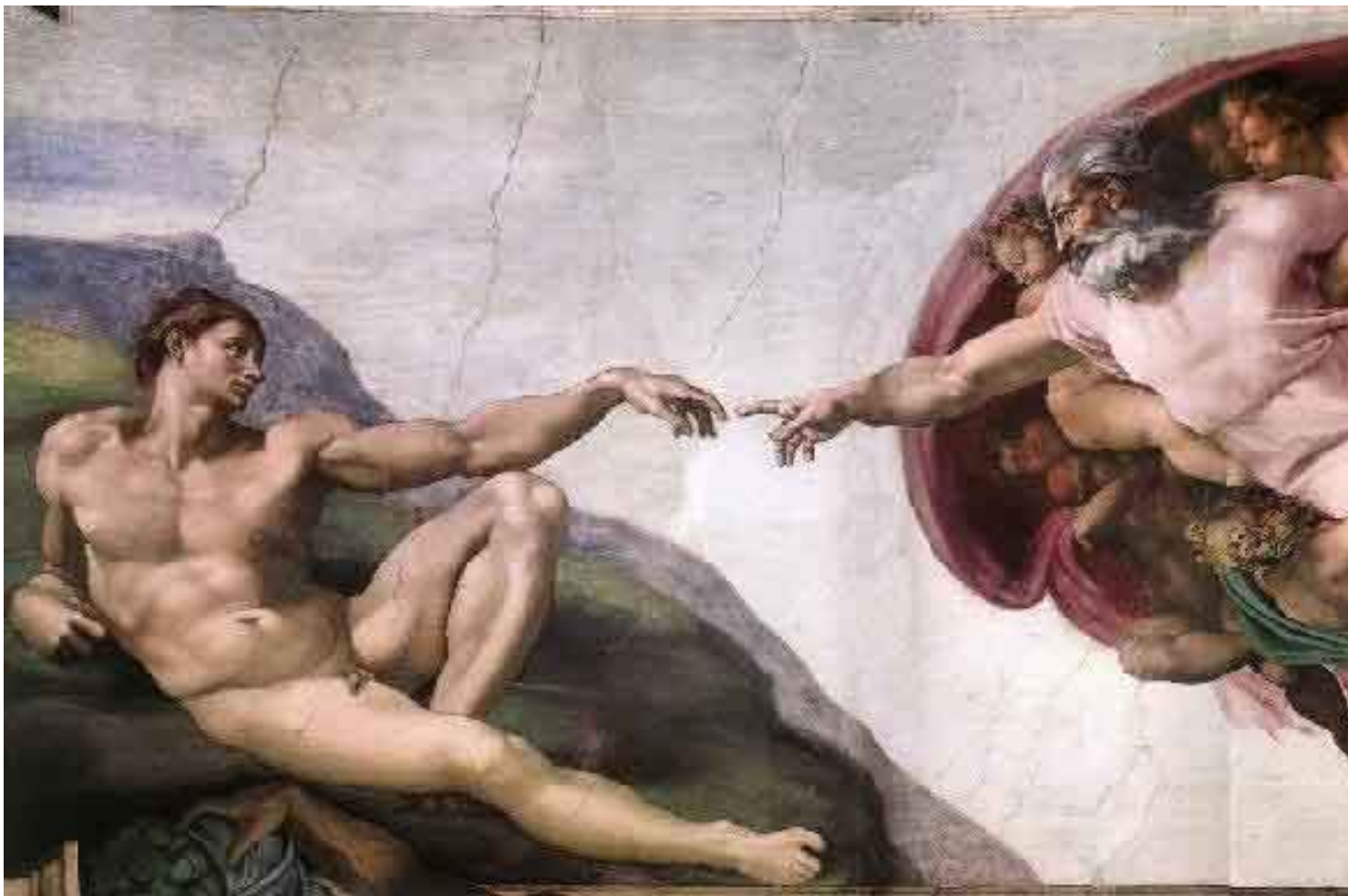

"Η μεγάλη τραγωδία της Επιστήμης είναι η θανάτωση μιας πανέμορφης υπόθεσης από μια άσχημη πραγματικότητα"

Thomas Henry Huxley

Συχνά οι επιστήμες στάθηκαν απέναντι, όχι δίπλα, στις θρησκευτικές ιδεολογίες. Από την αρχαιότητα έως τον Γαλιλαίο και τον Hawking, οι σοφοί αυτής της πλάσης είχαν αμφισβητήσει τη θεϊκή δημιουργία.

Έτσι το τελευταίο βιβλίο του Βρετανού καθηγητή της Αστροφυσικής με τίτλο «Το μεγάλο σχέδιο» (The Grand Design, εκδόσεις Bantam) δεν αφήνει κανένα περιθώριο θεϊκής παρέμβασης στη δημιουργία του σύμπαντος. Ανάμεσα σε άλλα υποστηρίζει πως: *«Το Σύμπαν δημιουργείται από μόνο του, εκ του μηδενός, χάρη στο νόμο της βαρύτητας. Η αυτογενής δημιουργία είναι ο λόγος που υπάρχει κάτι αντί για το τίποτα, ο λόγος που υπάρχει το Σύμπαν, ο λόγος που υπάρχουμε εμείς.»*

Ο Stephen Hawking γεννήθηκε πριν 68 χρόνια στην Οξφόρδη και στα 20 του χρόνια, υπότροφος στο περίφημο Πανεπιστήμιο της γενέτειρας του, διαγνώσθηκαν τα πρώτα συμπτώματα της νόσου Lou Gehrig. Αυτή η τόσο επιθετική και ταχύτητα εξελισσόμενη εκφυλιστική νόσος, δεν άφησε πολλά περιθώρια στους γιατρούς του, οποίοι του έδωσαν δυο χρόνια ζωής. Μολοντούτο, εκείνος συνέχισε το διδακτορικό του και ανατρέποντας τις ιατρικές διαγνώσεις από το 1979 έως το 2009 κατείχε την Λουκισιανή έδρα Μαθηματικών και Φυσικής του Cambridge, λαμπρός διάδοχος του Νεύτωνος που πέρασε από την ίδια έδρα, πριν από 300 περίπου χρόνια. Το δικό του σύμπαν είναι η αναπηρική καρέκλα και η επικοινωνία του επιτυγχάνεται μέσω υπολογιστή και φωνητικού συνθεσάιζερ.

Στον 21ο αιώνα, η δημόσια διατύπωση τέτοιων ιδεών δεν ενέχει κινδύνους τουλάχιστον στο δυτικό κόσμο, αλλά ο δρόμος των ανήσυχων, παρατηρητικών μυαλών ήταν όχι μόνο δύσκολος αλλά και επικίνδυνος στο πέρασμα του χρόνου. Από το 250 π.χ. που ο Ερατοσθένης όχι απλώς αντιλήφθηκε τη σφαιρικότητα της γης αλλά προσδιόρισε και την περίμετρο της, έως τον Hawking η διαδρομή ήταν μεγάλη. Τα πράγματα δυσκόλεψαν όταν κυριάρχησαν οι μονοθεϊστικές ιδεολογίες. Τον Αναξαγόρα, τον Αρίσταρχο και τον Πτολεμαίο που συνέταξε ένα γεωκεντρικό μοντέλο με τίτλο «Η μεγάλη σύνταξις» δεν τους ενόχλησαν. Για να μην αθώσουμε όμως στο σύνολό της, εκείνη την εποχή της πολυθεϊας, ας θυμηθούμε ότι η καταδίκη του Σωκράτη στηρίχτηκε και στην κατηγορία ειασγωγής καινών δαιμονίων στην πόλη, ενώ τόσο η εξορία του Αναξαγόρα, όσο και η φυλάκιση του Φειδία σε εκείνη της ασέβειας.

Τον γεννημένο όμως το 1473 Κοπέρνικο, κληρικό, ιατρό, νομικό, οικονομολόγο με πάθος την αστρονομία που έγραψε το «Commentariolus» με επτά ακριβέστατα αξιώματα, ένα αληθινό μανιφέστο, μια πραγματική αστρονομική ανταρσία, που ανέτρεψε το γεωκεντρικό μοντέλο, ο Λούθηρος τον αποκάλεσε: «έναν ανόητο που θέλει να αντιταχθεί στη θεϊκή εντολή.» Όταν λίγο πριν πεθάνει άγνωστος στο ευρύ κοινό, ο Πολωνός επιστήμονας εξέδωσε το «De revolutionibus» ο κύβος είχε ριφθεί. Η ανθρωπότητα ήταν στο σωστό δρόμο. Οι επιστήμονες κάθε άλλο, αν αναλογιστεί κανείς το τέλος του Ιταλού φιλόσοφου και υπερασπιστή των θέσεων του Κοπέρνικου, Giordano Bruno. Ο διανοητής, θεωρήθηκε ότι προσέβαλε την εκκλησία στο έργο του: «Περί του απείρου σύμπαντος και των κόσμων». Στις 17 Φεβρουαρίου του 1600 τον οδήγησαν στο Campo dei Fiori, στο λιβάδι των λουλουδιών στη Ρώμη (τι ειρωνεία!), τον έγδυσαν, τον φίμωσαν, τον έδεσαν σε στύλο και τον παρέδωσαν στην πυρά. Τα τελευταία του λόγια:

«Ενδεχομένως εσείς που με καταδικάσατε να διακατέχεστε από περισσότερο φόβο από εμένα.»

Προφανώς αυτή η εξέλιξη να ήταν εκείνη που έκανε τον πελώριο Γαλιλαίο να πειθαρχήσει με τις παπικές εντολές και να συμμορφωθεί στις οδηγίες να μην διδάσκει, διαδίδει, τη θεωρία του ηλιοκεντρικού μοντέλου και της περιστροφής της γης. Ο μύθος τον θέλει όταν εξέρχεται του Ιεροδικείου, να ψιθυρίζει:

«και όμως κινείται»

. Ο Ιταλός φιλόσοφος και αστρονόμος ήξερε. Διότι ήταν ο πρώτος άνθρωπος που με δικής του επινοήσης κατασκευής τηλεσκόπιο είχε παρατηρήσει τις κινήσεις των πλανητών, είχε αντικρίσει τους κρατήρες και τα όρη της Σελήνης και αντιλαμβανόμενος την ιδεολογική σύγκρουση είχε τολμήσει να πει:

«Οι γραφές είχαν σκοπό να διδάξουν τους ανθρώπους πώς να πάνε στον Παράδεισο και όχι ποιες κινήσεις συντελούνται στον ουρανό.»

Οι εποχές όμως δεν ευνοούσαν τα ανοικτά πνεύματα. Το δέος της Ιεράς εξέτασης συνεπικουρούμενο από τον περίφημο index, τον κατάλογο των απαγορευμένων βιβλίων παραδοκούσε. Ο καθολικισμός, συμπαγής και ανελέητος δεν άφηνε περιθώρια αντίδρασης και μια και αναφέρθηκε και ο Index Librorum Prohibitorum να θυμηθούμε ότι σε αυτόν προστέθηκαν έργα του Henri Bergson, της Simone de Beauvoir, του Jean-Paul Sartre, όχι όμως και το Mein Kampf του Αδόλφου.

Αρκετούς αιώνες πίσω, ο υπερασπιστής της θείκης υπόστασης, ο και Μέγας Κωνσταντίνος αποκαλούμενος, δεν είχε πρόβλημα να αποκεφαλίσει το γιο του και τον ανιψιό του διότι τάχα μετείχαν σε συνομωσία αποπλάνησης της δεύτερης συζύγου του. Όταν αντιλαμβάνεται ότι η Αυγούστα τον εξαπάτησε, έστειλε τους ίδιους εκτελεστές και την έπνιξαν σε καυτό νερό. Στη σύνοδο της Νίκαιας αυτοανακηρύχτηκε ως 13ος απόστολος.

Ασφαλώς μπορεί ο καθένας να καταλάβει το δέος του διλήμματος που έθεσε ο Ντοστογιέφσκι στους αδελφούς Καραμαζώφ:

«αν δεν υπάρχει θεός, τότε όλα επιτρέπονται»

σαν την κυριαρχία του αμοραλισμού, της ανηθικότητας της βαρβαρότητας και να ζητήσει προστασία στη θεϊκή αγάλη. Να προσευχηθεί, να ελπίσει, να πιστέψει. Να βρει το μέγα έρεισμα. Είτε υπάρχει θεός, είτε όχι, αυτή ακριβώς την αδυναμία εκμεταλλεύονται, εμπορεύονται οι θρησκείες.

Όπως παρατηρεί και ο Michel Onfray: *«Το να έρθεις στον κόσμο, σημαίνει να ανακαλύψεις ότι ήρθες για το θάνατο.»*

Το φοβερό αυτό

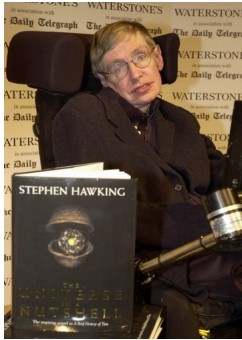
συμπέρασμα που με τόση τέχνη και ανθρωπιά δούλεψαν οι αρχαίοι τραγικοί, είναι το καλύτερο εργαλείο επιβολής της θρησκείας. Θρησκεία χωρίς Θεό όμως δεν νοείται. Ως εκ τούτου, ο Κοπέρνικος, ο Γαλιλαίος, ο Hawking και κάθε ευρηματικό μυαλό που ακούμπησε το δένδρο της γνώσης δεν είναι, ή τουλάχιστον, δεν ήταν καλοδεχούμενο. Αυτά στην Ευρώπη, διότι αν στρέψουμε το βλέμμα ανατολικότερα ή νοτιότερα, εκεί όπου κυριαρχεί ο φονταμενταλιστικός Μουσουλμανισμός δεν θα αντικρίσουμε παρά το ολοκαύτωμα της ελεύθερης σκέψης.

Στα καθ' ημάς, ο Μητροπολίτης Πειραιώς, δεν άφησε το χρόνο να κυλήσει. Πήρε άμεσα θέση για τις απόψεις του Hawking, χωρίς προφανώς να μελετήσει το περιεχόμενο της έκδοσης του επιστήμονα δηλώνοντας:

«...απολύτως καθηλωμένος και επικοινωνών με ηλεκτρονική φωνήν, που επιφέρει την κατανόησιν δια την συμπλεγματικότητα και τραγικότητα των απόψεων του...»

Όπερ μεθερμηνευόμενον εις τα απλά Ελληνικά που αντιλαμβάνεται το ποιμνιον:

«Κομπλέξας ο σακάτης»

Δημοσιεύτηκε και στο περιοδικό Car & Driver τ.250 Οκτώβριος 2010

